

BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU

RİSK BÜLTENİ

Risk Yönetimi Dairesi

OCAK
2012

| 13

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

RİSK BÜLTENİ
(Ocak 2012)

Bilgi ve Önerileriniz İçin:

Risk Yönetimi Dairesi

E-posta: risk@bddk.org.tr

Tel: (212) 337 73 10

Faks: (212) 337 71 66

BU BÜLTEN KAMUOYUNU BİLGİLENDİRME AMACIYLA HAZIRLANMIŞTIR. BÜLTENDE YER ALAN BİLGİLERE DAYANARAK ALINACAK KARARLARIN SONUÇLARINDAN BDDK SORUMLU TUTULAMAZ. BÜLTENDEN KAYNAK GÖSTERİLMEK SURETİYLE ALINTI YAPILABİLİR.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
ATATÜRK BULVARI NO: 191 06680 KAVAKLIDERE ANKARA-TÜRKİYE

İLETİŞİM BİLGİLERİ: RİSK YÖNETİMİ DAİRESİ
TEL: (212) 337 73 10, FAKS: (212) 337 71 66
www.bddk.org.tr E-posta: risk@bddk.org.tr

BU YAYIN TÜM İÇERİĞİ İLE BDDK İNTERNET SAYFASINDA YER ALMAKTADIR.

BDDK AROKS DOKÜMAN MERKEZİNDE 110 ADET BASILMIŞTIR.

BASIM TARİHİ: OCAK 2012

İÇİNDEKİLER

I. DENETİM OTORİTELERİ VE DÜZENLEMELER.....	1
A. EBA: Bankaların Yeniden Sermayelendirilmesi.....	1
B. EBA: Bankaların Şeffaflık Raporları	2
C. EBA: Bankacılık Sektöründe Güvenin Tekrar Sağlanması.....	3
D. Avrupa Komisyonu: Kredi Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Yeni Düzenleme.....	3
E. FED: Finansal Kuruluşların Regülasyonu ve Denetimi.....	4
F. FED-OCC-FDIC: Piyasa Riski Sermaye Yükümlülüğü	6
G. FED: Volcker Kuralı.....	6
H. ESMA: IFRS Uyumlu Finansal Raporlamalarda Merkezi Yönetimlerden olan Alacaklar.....	7
I. EBA: İçsel Yönetişim Rehberi	8
J. EBA: İlave Risk ve Strese Tabi RMD'ye Yönelik Rehber Taslakları	8
K. EBA: Teknik Standartların Uygulanması Hakkında Rehber Taslağı.....	9
L. ESMA: Muadil Otoritelerin Açığa Satış İşlemlerine Yönelik Mevzuatlarına İlişkin Güncelleme.....	10
M. FSA: Mortgage Piyasasının Gözden Geçirilmesi	10
N. APRA: Basel III Likidite Reformları.....	11
O. DNB: Avrupa Bankalarının Yeniden Sermayelendirme Çalışması.....	12
P. APRA: Teminatlı Menkul Kıymetler ve Menkul kıymetleştirme	13
II. ULUSLARARASI KURULUŞLARIN ÇALIŞMALARI	14
A. BIS.....	14
1. Etkin Bankacılık Denetimi İçin Temel İlkeler.....	14
2. Basel III.....	15
3. Global Sistemik Öne Sahip Bankalar	16
4. Global Sistemik Öne Sahip Bankalar Etki Çalışması	17
5. Piyasa Riski Yapısında Değişikliklere İlişkin Yorumlar.....	18
6. Yasal Sermaye Kamuya Açıklama Gereklilikleri.....	18
7. Merkezi Karşı Taraf Sermaye Gereklileri.....	19
8. İç Denetim Fonksiyonu	19
9. Türevlerin Kredi Riski Hesaplamaları.....	20
10. Ticaretin Finansmanı.....	20
B. FSB.....	21
1. Gölge Bankacılık Düzenlemeleri ve Denetiminin Güçlendirilmesine İlişkin Tavsiyeler	21
2. Ücretlendirme Uygulamalarına İlişkin Müteakip Emsal Değerlendirme Çalışması	22
3. G-20 Finansal Reformlarının Uygulanmasının İzlenmesi ve Raporlanmasına İlişkin Çerçeve Rapor.....	22
4. Finansal Düzenleme Reformlarının Uygulanmasına İlişkin İlerleme Raporu	23

5. Yükselen Piyasalar ve Gelişmekte Olan Ekonomilerde Finansal İstikrar Raporu	23
6. Uluslararası İşbirliği ve Bilgi Paylaşımına İlişkin Düzenleme ve Denetim Standartlarına Küresel Bağlılığa İlişkin Kamu Açıklaması	24
7. Sistemik Öne Sahip Finansal Kuruluşların (SIFI) Tanımlanmasına İlişkin Politika Tedbirleri ve İlk Grup Global SIFI'lar	24
8. Tezgâhüstü Türev Piyasaları Reformu İkinci İlerleme Raporu	25
9. Özellikle Kredi Odaklı Tüketici Finansmanı Koruması Hakkında Rapor	26
10. İpotek Teminatlı Konut Kredilerine İlişkin Sağlam Prensipler Hakkında Tavsiye Metni.....	26
C. JOINT FORUM.....	26
1. Finansal Grupların Denetimi.....	26
D. IASB	27
1. Finansal Enstrümanların Netleştirilmesi	27
2. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler.....	28
3. Gelirlerin Kayda Alınması.....	28
E. ISDA.....	29
1. Tezgâhüstü Türev Ürünler Karşı Taraf Kredi Riski	29
2. Avrupa Merkezi Yönetim Riskleri Teminat Politikaları	30
III. DİĞER	31
A. MAKALE/RAPOR	31
IMF.....	31
BIS.....	32
DÜNYA BANKASI	36
B. HABERLER	37

KISALTMALAR

APRA	: Avustralya Denetim Otoritesi - Australian Prudential Regulation Authority
AFME	: Avrupa Finansal Piyasalar Birliği - Association for Financial Markets in Europe
BCBS	: Basel Bankacılık Denetim Komitesi - Basel Committee on Banking Supervision
BIS	: Uluslararası Ödemeler Bankası - Bank for International Settlements
CRA	: Kredi Derecelendirme Kuruluşu-Credit Rating Agency
CRD	: Sermaye Yeterliliği Direktifi (2006/48-49) - Capital Requirements Directive
DNB	: Hollanda Merkez Bankası - De Nederlandsche Bank
EBA	: Avrupa Bankacılık Otoritesi-European Banking Authority (eski CEBS)
ESMA	: Avrupa Birliği Sermaye Piyasaları Otoritesi European Securities and Markets Authority (eski CESR)
FASB	: Finansal Muhasebe Standartları Kurulu Financial Accounting Standards Board
FED	: Federal Reserve - ABD Merkez Bankası
FSA	: İngiltere Denetim Otoritesi - Financial Services Authority
FSB	: Finansal İstikrar Kurulu-Financial Stability Board (Eski adıyla FSF)
IAIS	: Uluslararası Sigorta Denetçileri Birliği International Association of Insurance Supervisors
IASB	: Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu -International Accounting Standards Board
ICMA	: Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği - International Capital Market Association
IOSCO	: Uluslararası Sermaye Piyasası Kurumları Teşkilatı International Organization of Securities Commissions
IMF	: Uluslararası Para Fonu - International Monetary Fund
IFRS	: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları International Financial Reporting Standards
ISDA	: Uluslararası Swap ve Türev Ürünler Birliği International Swaps and Derivatives Association

I. DENETİM OTORİTELERİ VE DÜZENLEMELER

A. EBA: Bankaların Yeniden Sermayelendirilmesi

Avrupa Bankacılık Otoritesi (European Banking Authority-EBA), bankaların yeniden sermayelendirilme ihtiyaçlarıyla ilgili olarak resmi önerisini ve nihai rakamları yayımlamıştır (8 Aralık 2011). Bu ölçütler 26 Ekim 2011’de Avrupa Konseyinde onaylanan ve 30 Kasım 2011’da de ECOFIN Konseyince onaylanan ve piyasalardaki güven ve istikrarı tesis etmeye yönelik olarak getirilen kapsamlı paketin bir parçasıdır.

Haziran 2012 sonuna kadar bankaların Çekirdek Birinci Kuşak Sermaye rasyosunun %9’a ulaşmasını temin edecek bir ilave sermaye tamponu oluşturulması önerilmektedir. Söz konusu sermaye rasyosunda;

1. Satılmaya hazır portföyündeki hazine ve merkezi yönetim alacaklarına yönelik ihtiyatlı filtreler
2. Vadeye kadar elde tutulacak portföyündeki ve
3. Kredi ve alacaklar portföylerindeki hazine ve merkezi yönetim borçlarının ihtiyatlı değerlemeleri

kapsam dışı tutulacaktır.

Sermayelendirmeye yönelik olarak yapılan sermaye çalışmasında tespit edilen sermaye açığı miktarı 114,7 milyar Euro olarak ortaya çıkmıştır. Bu açığın ülke bazındaki dağılımı aşağıda verilmiştir.

Merkezi Yönetimler Dahil Sermaye Tamponu Açığı (milyon EURO)			
Avusturya	3,923	Belçika	6,313
Güney Kıbrıs	3,531	Almanya	13,107
Danimarka	-	İspanya	26,170
Finlandiya	-	Fransa	7,324
İngiltere	-	Yunanistan	30,000
Macaristan	-	İrlanda	-
İtalya	15,366	Lüksemburg	-
Malta	-	Hollanda	159
Norveç	1,520	Polonya	-
Portekiz	6,950	İsveç	320
Slovenya	320	TOPLAM:	114,685

20 Ocak 2012'ye kadar bankaların belirlenen hedefe ulaşmak için nasıl bir aksiyon planı uygulayacaklarını denetim otoritelerine sunmaları istenmektedir.

Kaynak: The EBA publishes Recommendation and final results of bank recapitalisation plan as part of co-ordinated measures to restore confidence in the banking sector

Link:

<http://www.eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/The-EBA-publishes-Recommendation-and-final-results.aspx>

B. EBA: Bankaların Şeffaflık Raporları

EBA 2010 üçüncü yapısal blok raporları hakkında gözden geçirme metni yayımlamıştır (17 Ekim 2011). 20 banka üzerinde yapılan analiz sonuçlarına göre, bankaların kamuya açıklama ve risk profillerini kapsamlı bir şekilde ortaya koymakta gelişme kaydettikleri onaylanmıştır.

Bir önceki çalışmada geliştirilmesi gereken hususlar üzerinde yoğunlaşan analizde, temelde aşağıdaki konu başlıkları ele alınmıştır:

- Uygulama kapsamı
- Özkaynaklar
- İçsel derecelendirmeye dayalı yaklaşım
- Karşıtaraf kredi riski
- Kredi riski azaltım teknikleri
- Seküritizasyonlar
- Faiz oranı riski
- Ücretlendirme

Kaynak: EBA publishes follow-up review of banks' transparency in their 2010 Pillar 3 reports

Link:

<http://www.eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/EBA-publishes-follow-up-review-of-banks-transpare.aspx>

C. EBA: Bankacılık Sektöründe Güvenin Tekrar Sağlanması

EBA, bankacılık sektöründe güvenin sağlanmasına yönelik olarak AB düzeyinde ölçütler getirilmesini desteklemektedir. Söz konusu ölçütler piyasalardaki güven ve istikrarın yeniden tesis edilmesini temin edecek geniş kapsamlı bir paketin bir bölümünü oluşturmaktadır (26 Ekim 2011).

EBA'nın bu alandaki katkısı daha çok sermaye ve vadeli fonlama ihtiyaçlarına odaklanmaktadır. EBA tarafından önerilen ve 26 Ekim 2011 tarihinde Avrupa Konseyi tarafından onaylanan öneriye göre, Haziran 2012 sonuna kadar bankaların Çekirdek Birinci Kuşak Sermaye rasyosunun %9'a ulaşmasını temin edecek ilave sermaye tamponu oluşturulması gerekmektedir. Söz konusu sermaye rasyosunda;

1-satılmaya hazır portföyündeki hazine ve merkezi yönetim alacaklarına yönelik ihtiyatlı filtreler

2-vadeye kadar elde tutulacak portföyündeki ve

3-kredi ve alacaklar portföylerindeki hazine ve merkezi yönetim borçlarının ihtiyatlı değerlemeleri

kapsam dışı tutulacaktır.

Sermaye çalışmasının amacı hazine risklerinin de üzerinde mevcut piyasa kaygılarını işaret etmek üzere geçici bir sermaye tamponu yaratmaktır.

Kaynak: The EBA details the EU measures to restore confidence in the banking sector

Link:

<http://www.eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/The-EBA-details-the-EU-measures-to-restore-confide.aspx>

D. Avrupa Komisyonu: Kredi Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Yeni Düzenleme

Avrupa Komisyonu yayımladığı düzenleme tasarımları ile Kredi Derecelendirme Kuruluşlarının faaliyetlerine ilişkin yeni kurallar ortaya koymuştur (15 Kasım 2011). Getirilen bu değişikliklerin amaçları aşağıdaki başlıklarla özetlenmektedir:

- Finansal kuruluşların, faaliyetlerinde kredi derecelendirme kuruluşlarına gereğinden fazla bağımlı bir halde hareket etmelerini önlemek,
- Ülkelere verilen notların daha şeffaf hale getirilmesi ve daha sık gözden geçirilmesini sağlamak,
- Muhtemel çıkar çatışmalarını önlemek için kredi derecelendirme kuruluşlarının daha bağımsız hale getirilmesi ve piyasaya yeni oyuncuların girmesinin sağlanması,
- Kredi derecelendirme kuruluşlarını vermiş oldukları notlardan dolayı sorumlu tutulabilir hale getirmek.

Kaynak: Commission adopts new proposals on credit rating agencies

Link: http://ec.europa.eu/internal_market/securities/agencies/index_en.htm

E. FED: Finansal Kuruluşların Regülasyonu ve Denetimi

Amerikan Merkez Bankası (Federal Reserve-FED), büyük bankaların ve sistematik olarak önemli banka dışı finansal kuruluşların düzenleme ve denetimlerini güçlendirmek için atılması gereken adımları içeren bir düzenleme önerisi getirmiştir (20 Aralık 2011).

Öneri, konsolide aktif büyüklüğü 50 milyar USD ve üzerinde olan bankalar ile sistematik risk açısından önemli banka dışı finansal kuruluşları kapsamaktadır. Genel olarak tasarruf ve kredi şirketleri (SLHCler) belirli stress testleri hariç önerideki yükümlülüklerle tabi tutulmamıştır. Dodd-Frank Yasasının yürürlüğe girmesiyle bu nitelikteki kuruluşların regülasyonu OTS'den FED'e geçecektir. Kurul, sonraki dönemde SLHC'ler için ayrı bir düzenleme taslağı hazırlayacağını ifade etmiştir.

Önerinin temel başlıkları aşağıda sıralanmıştır:

- **Riske dayalı sermaye ve kaldıraç yükümlülükleri:** Bu yükümlülük iki aşamada uygulanacaktır. İlk aşamada finansal kuruluşlar, FED'in Kasım 2011'de yayımlanan sermaye planına ilişkin düzenlemesini yerine getireceklerdir. Yapılan düzenleme, firmaların yıllık sermaye planları geliştirmesi, stres testi yapmaları, beklenen şartlarda ve stres koşullarında yeterli sermaye bulundurmaları (riske dayalı Tier 1 sermaye tutarının %5'ten fazla olmasını içermektedir.) gibi yükümlülükler getirmektedir. Sonraki aşamada Kurul,

Basel Komitesi tarafından geliştirilen metodoloji ve yapıya bağlı kalarak riske dayalı sermaye ek yükünün (surcharge) uygulanmasını talep etmektedir.

- **Likidite yeterliliği:** Likidite yeterliliğine dair ölçüler, farklı aşamalarla uygulamaya konulacaktır. İlk aşamada finansal kuruluşlar Mart 2010 döneminde yayımlanan Likidite Riski Yönetim Rehberinde anlatılan şekliyle nitel likidite risk yönetimi standartlarını uygulamaya başlayacaklardır. Bu standartlar, finansal kuruluşlardan içsel likidite stres testleri oluşturmalarını ve likidite riskini yönetmek için limitler belirlemelerini şart koşturmaktadır. Sonraki aşamada Basel III'ün likiditeye ilişkin düzenlemelerine bağlı olarak nicel likidite yükümlülüklerinin uygulanması için bir veya birkaç öneri ortaya konulacaktır.
- **Stres testleri:** Şirketlerin stres testleri üç ekonomik ve finansal piyasa senaryosu kullanılarak yıllık olarak yapılacaktır. Sonuçların özeti, şirkete özgü bilgileri içerecek şekilde, kamuoyuyla paylaşılacaktır.
- **Tek muhataplı (single-counterparty) kredi limitleri:** Bu yükümlülükler, yasal sermayenin belirli bir yüzdesi olarak karşı taraf kredi tutarına limit konulmasını gerektirmektedir. Büyük finansal şirketler arasındaki kredi riskleri için daha sıkı limit konulması beklenmektedir.
- **Erken uyarı ve iyileştirme için gerekli koşullar:** Finansal zayıflıkların erken aşamada farkedilebilmesi için belirlenen şartlar tüm finansal kuruluşlar için zorunlu tutulmuştur. FED Kurulu, erken uyarı mekanizmasına yönelik -sermaye seviyeleri, stres testi sonuçları ve risk yönetim zafiyeti gibi- aşama aşama uygulanacak bazı önlemler önermiştir. Gerekli eylemler durumun ciddiyetine göre farklılık gösterebilirse de büyüme, sermayenin kullanıldığı faaliyet alanları, tazminat ve ikramiyeler ile sermaye artırımı ve varlık satışı gibi kısıtlamaları kapsayacaktır.

FED Kurulu, standartların yürürlüğe girmesini takip eden bir yıllık süre zarfında finansal kuruluşların standartlara tümüyle uyum sağlaması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca FED'in söz konusu önerinin geliştirilmesi için 31.03.2012 tarihine kadar olan dönemde Finansal İstikrar Gözetim Komitesinin (FSOC) diğer üyelerinden de görüş alacağı ifade edilmiştir.

Kaynak: Board of Governors of the Federal Reserve System Regulatory Reform Page

Link: <http://www.federalreserve.gov/newsevents/press/bcreg/20111220a.htm>

F. FED-OCC-FDIC: Piyasa Riski Sermaye Yükümlülüğü

ABD bankacılık otoriteleri FED, OCC (Amerikan Bankacılık Denetim Otoritesi-Office of the Comptroller of the Currency) ve FDIC (Federal Mevduat Sigorta Kurumu-Federal DEposit Insurance Corporation), Piyasa Riski Sermaye Yükümlülüğü Düzenlemesine ilişkin değişiklikler (NPR- notice for proposed rulemaking) hakkında değerlendirme sürecine başlamıştır (07 Aralık 2011). Aralık 2010'da yapılan bir önceki değişiklik önerisi (NPR) belirli alım-satım faaliyetleri için bazı değişiklik önerileri içermektedir.

Tadil edilen yeni düzenleme, piyasa riski kapsamında ele alınan bazı borç ve sekürütizasyon pozisyonları için belirlenen sermaye yükümlülüklerinde kredi rating notları için alternatif kredi değerliliği standartları getirmektedir. Söz konusu standartlar Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (Organization for Economic Co-operation and Development-OECD) tarafından yayımlanan ülke riski sınıflandırmasının, şirket bazında finansal bilgilerin ve kurumsal borçlara ilişkin borsa volatilitésinin kredi değerliliğinin tespitinde kullanımını ve sekürütizasyon pozisyonları için yeni denetim formülünü içermektedir: Piyasa riskinde özellikle spesifik risk hesaplamasında dikkate alınan KDK notlarının yerine ülkeler için ihracat kredi kuruluşu notlarının ve/veya CDS spreadlerinin kullanılması öngörülmektedir. Kamu kuruluşlarının ihraç ettiği borçlanma araçları için de ülkelere benzer bir yöntem öngörülürken, kurumsal şirketler için EBITDA/aktifler rasyosunun veya spreadlerin kullanılması düşünülmektedir.

Yapılan basın açıklamasında kredi derecelendirme kuruluşlarına bağımlılığın ortadan kaldırılması planlanan bu düzenlemeyi kredi riski için yapılacak değişikliklerin izleyeceğinin beklenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Taslak düzenleme 3 Şubat 2012'ye kadar görüşe açık tutulacaktır.

Kaynak: Board of Governors of the Federal Reserve System Regulatory Reform page

Link: <http://www.federalreserve.gov/newsevents/press/bcreg/20111207a.htm>

G. FED: Volcker Kuralı

Temmuz 2010 döneminde kabul edilen Dodd-Frank Wall Street Reform ve Tüketiciyi Koruma Yasası, finansal kuruluşların regülasyonuna ilişkin önemli değişiklikler getirmektedir. Bu

değişikliklerden birisi Volcker düzenlemesi (rule) şeklinde adlandırılmakta olup, düzenleme spesifik olarak bankaların ve banka-dışı finansal kuruluşların kendi namlarına yaptıkları alım-satımlar (proprietary trading) ile bazı istisnalar hariç hedge fonlarla ve girişim sermayesi fonlarıyla ilişkileri ve işlemlerine bazı yasak ve kısıtlar getirmektedir. Volcker düzenlemesiyle ilgili görüş alma süreci devam etmekte olup son tarih olarak açıklanan 13.01.2012, Aralık 2011'de yapılan duyuruyla birlikte 1 ay ötelenmiştir. Ayrıca Yasanın uygulamasına yönelik nihai alt düzenleme (final document) 17.11.2011 tarihinde yayımlanmıştır. Yasa, Temmuz 2012'de yürürlüğe girecektir.

Kaynak: Board of Governors of the Federal Reserve System Regulatory Reform page

Link: <http://www.federalreserve.gov/newsevents/press/bcreg/20111223b.htm>

H. ESMA: IFRS Uyumlu Finansal Raporlamalarda Merkezi Yönetimlerden olan Alacaklar

Yakın zamanda merkezi yönetim borçlanmalarında meydana gelen gelişmeler ve piyasanın bu kıymetlere artan ilgisi nedeniyle özellikle bankalar başta olmak üzere merkezi yönetim alacaklarını bünyesinde barındıran kuruluşların muhasebesel uygulamalarına yoğun bir odaklanma söz konusudur. Bu nedenle Avrupa Birliği Sermaye Piyasaları Otoritesi (European Securities and Markets Authority-ESMA), söz konusu kuruluşların finansal raporlamalarında merkezi yönetimlerden olan alacaklara ilişkin ülkesel bazda bilgi sunmalarını teşvik etmektedir.

Yukarıda bahsi geçen husus çerçevesinde ESMA, kendisine muadil ulusal denetim otoriteleriyle beraber Yunan Merkezi Yönetimi'nden olan alacakların, bankalardan oluşturulmuş bir örneklem kapsamında yıl ortası finansal raporlamalarında muhasebesel açıdan nasıl değerlendirildiğine yönelik bir çalışma yapmıştır.

Bu kapsamda ESMA Avrupa Sermaye Piyasaları düzenlemelerine ve özellikle Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına (International Financial Reporting Standarts-IFRS) uyumlu raporlamaları teşvik etmek amacıyla bir istişare metni yayınlamıştır (25 Kasım 2011). İki bölümden oluşan metinde:

- Birinci bölümde IFRS uyumlu 31 Aralık 2011 finansal raporlamaları için merkezi yönetimlerden olan alacaklara ilişkin muhasebesel konulara,
- İkinci bölümde ise yukarıda bahsi geçen çalışma sonuçları dikkate alınarak, çalışma kapsamındaki bankaların 30 Haziran 2011 IFRS uyumlu finansal raporlamalarında Yunan Merkezi Hükümeti'nden olan alacakların nasıl ele alındığına ilişkin ESMA'nın görüşlerine yer verilmiştir.

Kaynak: Public statement on sovereign debt in IFRS financial statements

Link: http://www.esma.europa.eu/system/files/2011_397.pdf

I. EBA: İçsel Yönetişim Rehberi

EBA, içsel yönetim rehberine yönelik olarak uyum tablosu yayımlamıştır (19 Aralık 2011). Bilindiği üzere rehberin amacı, denetimsel beklentilerin geliştirilmesi, konsolide edilmesi ve içsel yönetim düzenlemelerinin sağlam bir şekilde hayata geçirilmesidir. EBA İçsel Yönetişim Rehberi (GL44) 2010 Üst Düzey Risk Yönetimi İlkeleri, 2009 Üst Düzey Ücretlendirme Politikaları ve 2006 ikinci yapısal blok denetimsel gözden geçirme uygulamasına yönelik rehberleri yürürlükten kaldırmaktadır.

Kaynak: The EBA has published compliance table regarding Guidelines on Internal Governance (GL44)

Link: <http://www.eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/EBA-published-compliance-table-regarding-Guideline.aspx>

J. EBA: İlave Risk ve Strese Tabi RMD'ye Yönelik Rehber Taslakları

EBA, CRD'de piyasa riski ölçümünde strese tabi RMD ve ilave riske yönelik olarak 2010/76/EU sayılı direktif ile yapılan değişiklikleri takiben iki ayrı istişare metni yayımlamıştır (30 Kasım 2011). Söz konusu değişikliklerde EBA'nın bu alanlardaki uygulamaları takip etmesi ve denetim yaklaşımlarının yakınsamasını sağlamak üzere rehberler hazırlaması ve Avrupa genelinde bir çerçeve tesis etmesi beklenmektedir.

Bu amaçla, strese tabi RMD ve içsel model kullanan bankaların IRC (Incremental risk charge) modellerinde piyasa riskine esas tutar hesaplanmasına yönelik olarak iki farklı rehber yayımlanarak 15 Ocak 2012 tarihine kadar kamuoyunun görüşüne açılmıştır. Söz konusu rehberlerde ilave riskin model kapsamında ele alınması ve strese tabi riske maruz değer hesaplamalarına yönelik olarak getirilen uygulamalar hakkında açıklamalar yer almaktadır.

Kaynak: EBA consultation papers on guidelines to the Incremental Default and Migration Risk Charge (IRC) and on guidelines to Stressed VaR

EBA Consultation Paper on the Draft Guidelines on the Incremental Default and Migration Risk Charge (IRC)

EBA Consultation Paper (CP 48) on the draft Guidelines on Stressed Value At Risk (Stressed VaR) 30 November 2011

Link:

<http://www.eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/EBA-consultation-papers-on-guidelines-to-the-Incre.aspx>

[http://www.eba.europa.eu/cebs/media/Publications/Consultation%20Papers/2011/CP49/EBA-BS-2011-165-\(CP-on-GL-IRC\)-FINAL.pdf](http://www.eba.europa.eu/cebs/media/Publications/Consultation%20Papers/2011/CP49/EBA-BS-2011-165-(CP-on-GL-IRC)-FINAL.pdf)

[http://www.eba.europa.eu/cebs/media/Publications/Consultation%20Papers/2011/CP48/EBA-BS-2011-166r-\(CP48-on-GL-Stressed-VaR\)-FINAL.pdf](http://www.eba.europa.eu/cebs/media/Publications/Consultation%20Papers/2011/CP48/EBA-BS-2011-166r-(CP48-on-GL-Stressed-VaR)-FINAL.pdf)

K. EBA: Teknik Standartların Uygulanması Hakkında Rehber Taslağı

EBA, kuruluşların denetim raporlama gereksinimlerine yönelik Teknik Standartların Uygulanması Hakkında Taslak istişare metni (CP50) yayımlamıştır (20 Aralık 2011).

Taslak metinde kredi kuruluşları ve yatırım kuruluşları arasındaki adil rekabet koşullarının sağlanması için tek düzen raporlama gereksinimlerinin getirilmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu Raporlama Teknik Standart dokümanı COREP ve FINREP rehberlerinin temeline dayanılarak geliştirilmiştir.

20 Mart 2012'ye kadar devam edecek olan kamuoyu görüş bildirme süresince tüm ilgili taraf, denetim otoriteleri ve diğer piyasa katılımcılarınca katkı sağlanabilecektir.

Kaynak: EBA consultation paper on draft ITS on supervisory reporting requirements

Link:

<http://www.eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/EBA-consultation-paper-on-draft-ITS-on-supervisory.aspx>

L. ESMA: Muadil Otoritelerin Açığa Satış İşlemlerine Yönelik Mevzuatlarına İlişkin Güncelleme

Avrupa Birliği üyesi ülkelerin sermaye piyasaları denetim otoriteleri piyasaların işleyişini yakından takip etmekte ve piyasaların düzgün işleyişine katkıda bulunmak amacıyla yeni müdahalelerde bulunmaktadır. Bu kapsamda bazı Avrupa Birliği ülkeleri sermaye piyasaları denetim otoriteleri mevzuatlarına açığa satış işlemlerine yönelik limitler konulmasına, sıkı şartlar getirilmesine ya da otoritelere ek raporlama yükümlülüklerinin getirilmesine yönelik bir takım hükümler getirmişlerdir.

ESMA'nın yayımladığı dokümanda söz konu ülkelerin mevzuatlarında yapılmış olan güncellemelere veya bu güncellemelere ilişkin linklere yer verilmiştir (21 Kasım 2011).

Kaynak: Update On Measures Adopted By Competent Authorities On Short Selling

Link: http://www.esma.europa.eu/system/files/2011-39_0.pdf

M. FSA: Mortgage Piyasasının Gözden Geçirilmesi

İngiltere Denetim Otoritesi (Financial Services Authority-FSA) mortgage piyasasının gözden geçirilmesine ilişkin bir müzakere metni yayımlamıştır (16 Aralık 2011). Söz konusu müzakere metninde yapılan öneriler özetle; mortgage yoluyla yapılan kredilendirme işlemlerinin iyi bir şekilde yapılması için uyulması gereken üç temel prensip başlığı altında toplanmıştır:

- 1) Kredilendirme süreci müşterinin, emlak fiyatlarının belirsiz gelecekteki artışına güvenmeden, kredi geri ödemesini yapabileceğine ilişkin makul bir beklentinin olduğu

durumlarda başlatılmalıdır. Kredi kuruluşu müşterinin aldığı krediyi geri ödeme gücünü değerlendirmelidir.

- 2) Müşterinin söz konusu geri ödeme gücünün değerlendirilmesinde gelecekte faiz oranlarının artma ihtimali de dikkate alınmalıdır. Bu kapsamda müşteriler, sadece düşük başlangıç faiz oranlarının sürekli devam edeceği varsayımı altında yapılan ve ancak bu şekilde kendi geri ödeme güçleri açısından makul sayılabilecek mortgage sözleşmelerine girmemelidirler.
- 3) Sadece faiz ödemesi içeren mortgage yoluyla yapılan kredilendirme işlemlerinde, emlak fiyatlarının artacağı varsayımına güvenmeden müşterinin diğer sermaye kaynaklarının kredi geri ödemesini yapabileceğine ilişkin inandırıcı bir stratejinin olmadığı durumlarda, değerlendirme geri ödeme yapma temelinde olmalıdır.

Kaynak: CP11/31 Mortgage Market Review: Proposed package of reforms

Link: http://www.fsa.gov.uk/pages/Library/Policy/CP/2011/11_31.shtml

N. APRA: Basel III Likidite Reformları

Avustralya Denetim Otoritesi (Australian Prudential Regulation Authority-APRA) Basel III kapsamında ele alınan yeni likidite uygulamaları hususunda müzakere amaçlı bir tartışma metni yayımlamıştır (16 Kasım 2011). Tartışma metni ve taslak ihtiyati standart (Prudential Standard APS 210 Liquidity) Basel Komitesi tarafından Aralık 2010 tarihinde yayınlanan yeni likidite kurallarını ve Eylül 2008 tarihinde yayınlanan Likidite Riski Yönetimi ve Denetimi İçin İlkeler (Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision) dokümanında çerçevesi belirlenen gelişmiş kalitatif gereklilikleri içermektedir.

APRA aktif olarak bu küresel likidite reformlarının geliştirilmesinde yer almıştır ve Avustralya'da uygulanmasını desteklemektedir. Bu nedenle, APRA mevduat kabulüne yetkili büyük kuruluşlar için yeni standartlar getirmektedir. Söz konusu yeni standartlar ise, Likidite Karşılama Oranı (Liquidity Coverage Ratio-LCR) ile Net İstikrarlı Fonlama Oranıdır (Net Stable Funding Ratio-NSFR).

Kaynak: APRA Implementing Basel III Liquidity Reforms in Australia

Link: http://www.apra.gov.au/adi/Documents/ADI_DP_IBLR_November_2011.pdf

O. DNB: Avrupa Bankalarının Yeniden Sermayelendirme Çalışması

Avrupa Konseyi'nin 26.10.2011 tarihli kararı çerçevesinde, EBA koordinasyonunda gerçekleştirilen bir çalışmada ING Bank, Rabobank, ABN Amro ve SNS Bank, DNB (Hollanda Merkez Bankası-De Nederlandsche Bank) gözetiminde yeniden sermayelendirme çalışmasına katılmışlardır. Toplamda 71 Avrupa bankasının katıldığı bu çalışmada Hollanda bankaları olumlu sonuçlar almıştır. Hollanda bankalarının yüksek riskli Avrupa ülkelerinden kaynaklanan riskleri çalışmaya büyük oranda dahil edilmiştir.

Bu sermaye çalışmasının amacı, borç kriziyle mücadele çerçevesinde alınan önlemler paketi çerçevesinde bankaların finansal esnekliğini gözden geçirmektir. Gerekli görüldüğünde, bankalar Avrupa ülkelerinden kaynaklanan risklerine karşı ilave sermaye tamponu artırımına gidecektir. Bu geçici ve bir defaya mahsus sermaye tamponları, Eylül 2011 sonu piyasa değerine göre hesaplanan Avrupa ülkeleri risk tutarı değerini karşılayabilecek büyüklükte olmalıdır. Buna ilave olarak çalışma, bankaların sermaye tamponlarının, çekirdek ana sermaye oranını Haziran 2012 sonunda % 9 büyüklüğe ulaştıracak büyüklükte olmasını gerektirmektedir. Sadece en yüksek kalitedeki sermaye borç ödeme gücü rasyosunda hesaba dahil edilecektir.

Bu çalışma EBA ve bankalar tarafından Temmuz 2011'de duyurulan stres testine benzemediği gibi, ekonomik büyümede, hisse senedi ve gayrimenkul fiyatlarında düşüş varsayımlarında ortaya çıkan bir ekonomik kayıp senaryosunun etkilerini analiz etmemektedir. Çalışma esas olarak cari bilançonun, Avrupa ülkelerinin risklerinin piyasa fiyatları kullanılarak yeniden değerlendirilmesinden ibarettir. Nitekim, bu çalışmada ortaya çıkan minimum zorunlu sermaye oranı (% 9) Temmuz 2011'deki stres testi sonucu bulunan sermaye oranının (% 5) oldukça üzerinde çıkmıştır.

Çalışmadaki metodoloji kamuya açık olup EBA'nın internet sitesinde yer almaktadır. Çalışmanın sonuçları doğruluk ve tutarlılık açısından DNB ve EBA tarafından analiz edilmiştir. Bankalar kendilerine ilişkin sonuçlarını kendileri duyuracaktır. Aşağıda Hollanda bankalarının çalışma sonucu ortaya çıkan sermaye kaybı verilmiştir.

Kurum	Sermaye Kaybı (Milyon, Euro)
ING Bank N.V.	0
Rabobank	0
ABN Amro Bank N.V.	0
SNS Bank N.V.	159

Bu çalışma sonucu sermaye kaybı ortaya çıkan bankalar en kısa süre içerisinde yerel otoritelerine, Haziran 2012 sonunda çekirdek ana sermayelerini % 9'a ulaştıracak aksiyonlarını içeren bir plan sunacaktır.

Kaynak: Recapitalisation exercise of European banks

Link: <http://www.dnb.nl/en/news/news-and-archive/persberichten-2011/dnb263060.jsp>

P. APRA: Teminatlı Menkul Kıymetler ve Menkul Kıymetleştirme

Avustralya Denetim Otoritesi APRA, mevduat kabulüne yetkili kuruluşlar için teminatlı menkul kıymet ihracı hususunda hazırlanan yeni ihtiyati standart için (Prudential Standard APS 121 Covered bonds) müzakere amaçlı bir tartışma metni yayınlamıştır (8 Kasım 2011). Metin ve söz konusu standart, teminatlı menkul kıymetler ve menkul kıymetleştirme konularında Hükümetin 1959 sayılı Bankacılık Kanununda yaptığı mevduat kabulüne yetkili kuruluşlar için teminatlı menkul kıymet ihracına izin veren tasarımı yansıtmaktadır. Böylece APRA mevduat kabulüne yetkili kuruluşlar için teminatlı menkul kıymet ihracına yönelik yasağı kaldırmış bulunmaktadır.

Kaynak: APRA Covered bonds and securitisation matters

Link:

http://www.apra.gov.au/adi/Documents/111107_DP_Covered%20bonds%20and%20securitisation%20matters.pdf

II. ULUSLARARASI KURULUŞLARIN ÇALIŞMALARI

A. BIS

1. Etkin Bankacılık Denetimi İçin Temel İlkeler

Basel Komitesi “Etkin Bankacılık Denetimi İçin Temel İlkeler” metninin revize halini kamuoyu görüşüne açmıştır (20 Aralık 2011).

Taslak metin 2006 tarihli temel ilkeler metnini ve buna eşlik eden metodoloji metnini revize etmektedir. Açıklanan taslak metinde daha önce ayrı olan ilkeler ve metodoloji dokümanları birleştirilmiştir. Gözden geçirilerek açıklanan 29 ilke, uygulamalarını güçlendirmek ve denetim otoritelerinin yaptıkları ile bankalardan yapmalarını bekledikleri arasındaki farklılıkları vurgulamak üzere yeniden düzenlenmiştir. İlkeler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır:

1-13 Nolu İlkeler: Denetim yetki, sorumluluk ve fonksiyonlarını ele almakta, risk odaklı gözetim ile gerekli denetim ve erken müdahale adımlarının zamanında atılmasına yoğunlaşmaktadır.

14-29 Nolu İlkeler: Bankaların denetim beklentilerini ele almakta, kurumsal yönetim ve risk yönetiminin ve denetim ilkelerine uyumun önemini vurgulamaktadır.

İlkelerde özellikle denetim uygulamaları ve risk yönetiminin güçlendirilmesinin gerektiği alanlarda önemli gelişmeler olmuştur. Son krizde önemi ortaya çıkan risk yönetimi zayıflıkları ve diğer kırılganlıklara ayrı bir dikkatle yaklaşılmıştır. Gözden geçirme ayrıca piyasada sıkıntıların yaşandığı son dönemde ortaya çıkan trend ve gelişmeleri de ele almıştır:

- Sistemik öneme sahip bankalar ile etkin bir şekilde ilgilenebilmek için daha fazla çaba ve kaynak gerekliliği,
- Sistemik riskin tanımlanması, analizi, önlenmesine yönelik tedbirlerin ele alınmasına yardımcı olacak, bankaların mikro denetimi için sisteme yaygın makro bir perspektif uygulanmasının önemi,
- Etkin kriz yönetiminin, kurtarma ve çözümlenme adımlarının banka batma olasılık ve etkilerini azaltmadaki artan önemi.

Gözden geçirme sonucunda ilkelerin sayısı 25'ten 29'a yükselmiştir. 5 tanesi yeni olmak üzere 36 tane de değerlendirme kriteri mevcuttur. Metin 20 Mart 2012 tarihine kadar görüşe açıktır.

Kaynak: Core Principles for Effective Banking Supervision

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs213.pdf>

*Kaynak:
Comparison between the 2006 and 2011 versions of the Core Principles assessment methodology*

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs213a.pdf>

2. Basel III

Basel Komitesi Basel III uygulamasına ilişkin ilk ilerleme raporunu yayımlamıştır (18 Ekim 2011).

Rapor Komite üyelerinin Basel II, Basel II.5 ve Basel III uygulamalarının Eylül 2011 itibariyle üst düzey bir gözden geçirmesi şeklindedir. Rapor, üzerinde uluslararası olarak anlaşmaya varılan takvimlere kıyasla, Komitenin sermaye standartlarının yerel düzeyde ne ölçüde kanun ve düzenlemelere aktarıldığına yoğunlaşmaktadır. Komite bu bilgilerin açıklanmasının üyelere, uyum konusunda ek teşvik sağlayacağını düşünmektedir.

Raporda Komiteye üye ülkelerin uyum düzeyleri sunulmaktadır. Komite yapısının gelecek adımı, uluslararası asgari standartlar ile yerel düzenlemeler arasındaki tutarlılığın gözden geçirilerek, ihtiyati yaklaşımlarda ya da eşit rekabet koşullarına ilişkin olarak ortaya çıkabilecek farklılıkların tespit edilmesidir. Bu yapı ile bankalar ve bölgeler arasında uygulama tutarlılığı sağlamak üzere, hem bankacılık hem de alım-satım portföylerindeki risk ağırlıklı aktiflerin hesaplanma yöntemleri de değerlendirilecektir. Komite bu değerlendirmelerin 2012 başından itibaren yapılmaya başlanması için hazırlıklarını tamamlamak üzeredir.

Kaynak: Progress report on Basel III implementation

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs203.pdf>

3. Global Sistemik Öneme Sahip Bankalar

Basel Komitesi Temmuz 2011’de yayımlayarak görüşe açtığı global sistemik öneme sahip bankalara (Global Systemically Important Banks-G-SIB) ilişkin taslağının nihai halini ve taslağa ilişkin olarak gelen görüşlerin bir özetini yayımlamıştır (4 Kasım 2011).

“Global Sistemik Öneme Sahip Bankalar: Değerlendirme Metodolojisi ve İlave Zarar Karşılama Gereği” isimli metin Basel Komitesinin G-ISB tanımlamasını, G-ISB’lerin sahip olması gereken ek zarar karşılama kapasitesinin hacmini ve bu yükümlülüklerin nasıl bir düzenlemeyle yürürlüğe gireceğini belirlemektedir.

Metinde belirlenen politika tedbirleri ile, mevcut düzenleme politikaları ile tam olarak kapsamayan G-ISB’lerden kaynaklı sınırötesi dışsallıkların ele alınması amaçlanmıştır. Tedbirler G-ISB’lerin zarar karşılama kapasitelerini arttıracak ve batma olasılıklarını düşürecektir.

G-SIB’lerin değerlendirme metodolojisi göstergelere dayalı yaklaşımla beş ana kategoriden oluşmaktadır: büyüklük, birbirine bağıllık düzeyi, ikame eksikliği, global (bölgeler arası) faaliyet ve karmaşıklık.

Ek zarar karşılama gereği, bankanın sistemik önemine göre %1-%2,5 aralığında değişen tedrici bir asgari çekirdek sermaye rasyosu (Common Equity Tier 1) ile karşılanacaktır. %3,5’lik boş bir ana sermaye dilimi ise bankaların daha fazla sistemik öneme sahip hale gelmelerini önlemek üzere tutulacaktır.

Rapora nihai hali verilmeden önce yapılan makroekonomik etki çalışmasına bir sonraki başlıkta ayrıca yer verilmiştir. Daha yüksek zarar karşılama gereği uygulamasına, Basel III kapsamında getirilen sermaye tamponları ile paralel bir takvimle 1 Ocak 2016 ve 2018 yılsonu arasında, 1 Ocak 2019’dan itibaren geçerli olmak üzere başlanacaktır.

Kaynak: Global Systemically Important Banks: Assessment Methodology and the Additional Loss Absorbency Requirement – Rules Text

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs207.pdf>

4. Global Sistemik Öneme Sahip Bankalar Etki Çalışması

Basel Bankacılık Denetimi Komitesi ve Finansal İstikrar Kurulu (Financial Stability Board-FSB) Global Sistemik Öneme Sahip Bankaların (G-SIB) daha yüksek zarar karşılayabilmeleri ile ilgili olarak getirilen tekliflerin makroekonomik fayda ve maliyetlerine ilişkin bir değerlendirme yayımlamıştır (10 Ekim 2011).

Komite ve FSB'nin ortak makroekonomik Değerlendirme Grubu'nun IMF ile işbirliği içinde hazırladığı rapor, Komite'nin Temmuz ayında açıkladığı G-SIB'lerin zarar karşılayabilme kapasitelerinin güçlendirilmesi için daha sıkı gereklilikler getiren taslak raporun geçiş dönemi etkilerini değerlendirmektedir.

Rapor sonuçlarına göre daha yüksek sermaye standartlarına geçişin toplam çıktı üzerine etkisi kısıtlı bir etki olacak iken, finansal krizin risklerini azaltan etkisinin faydaları ise daha önemli düzeyde olacaktır. Örnek bir grup G-ISB'in sermaye gereğinin gelecek sekiz yıl için bir puan artırılmasının GSYİH'yi ilgili dönemde her bir yıl için %0,01'den daha az bir yüzdede azaltacağı tahmin edilmektedir. Tüm bankalara uygulanacak olan Basel III teklifleri ile G-SIB yapısı beraberce değerlendirildiğinde toplam etkilerin oldukça düşük kalacağı ve GSYİH'yi en fazla %0,34 azaltabileceği tahmin edilmiştir.

G-SIB yapısının ekonomi üzerindeki kalıcı faydaları sistemik krizleri azaltma olasılığından kaynaklanmaktadır. Basel III teklifleri ile G-SIB yapısı beraberce değerlendirildiğinde GSYİH'nin %2,5'i oranında yıllık kalıcı bir katkı yaratması, toplamda yıllık büyüme üzerindeki geçici ve düşük oranlı büyümeye yol açan etkinin kat kat üzerinde bir etkisi olması beklenmektedir.

Kaynak:

Assessing the macroeconomic impact of higher loss absorbency for global systemically important banks

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs202.pdf>

5. Piyasa Riski Yapısında Değişikliklere İlişkin Yorumlar

Komite Basel II Piyasa Riski Yapısında Değişiklikler (Revisions to the Basel II market risk framework) ve Alım Satım Hesaplarındaki İlave Riskin Hesaplanmasına İlişkin Rehber (Guidelines for computing capital for incremental risk in the trading book) isimli dokümanların yorumlanmasına ilişkin bir rapor yayımlamıştır (16 Kasım 2011). Yorumlanması gereken yeni hususların tespit edilmesi halinde doküman güncellenerek yeniden yayımlanacaktır.

Kaynak: Interpretive issues with respect to the revisions to the market risk framework

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs208.pdf>

6. Yasal Sermaye Kamuya Açıklama Gereklilikleri

Basel Komitesi bankaların yasal sermaye bileşenlerinin açıklanmasına ilişkin yeni bir set gerekliliği görüşe açmıştır (19 Aralık 2011). Bu yolla bankaların sermaye tabanlarının şeffaflık ve karşılaştırılabilirliğinin, sınırötesi de dahil olmak üzere artırılması amaçlanmaktadır.

Özellikle finansal kriz sırasında piyasa katılımcıları ve denetimciler bankaların sermaye yapılarını değerlendirmeye ve bölgeler arası karşılaştırmalar yapmaya çalışmıştır. Ancak çoğu kez bu çabalar, yeterince detaylı olmayan açıklamalar ve bankalar/bölgeler arası raporlamalarda tutarsızlıklarla gölgelenmiştir. Sermayenin kalitesi/niteliğine ilişkin şeffaflık eksikliği de kriz sırasındaki belirsizliğe katkıda bulunmuştur.

Basel III, gerekli sermayenin nitelik ve seviyesini artırmanın yanısıra yasal sermayenin şeffaflığını ve piyasa disiplini geliştirmek üzere yüksek seviyede kamuya açıklama gereklilikleri getirmiştir. Komite bu iştişarenin ardından, Üçüncü Blok kapsamında daha detaylı kamuya açıklama gereklilikleri belirleyecektir. Metin 17 Şubat 2012 tarihine kadar görüşe açıktır.

Kaynak: Proposed regulatory capital disclosure requirements issued by the Basel Committee

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs212.pdf>

7. Merkezi Karşı Taraf Sermaye Gereklere

Basel Komitesi Merkezi Karşıtaraf Alacaklar İçin Sermaye Gereklere ilişkin ikinci istişare metnini yayımlamıştır (2 Kasım 2011).

Komitenin önerileri bir merkezi karşıtaraf ile yapılan hem ticari işlemler hem de batık fonları (default funds) için sermaye ayrılmasına ilişkindir. Kuralların yılsonuna kadar kesinleştirilmesi ve üye ülkelerde Ocak 2013'ten itibaren uygulanması planlanmaktadır.

Açıklanan metin, Aralık 2010'da duyurulan ilk taslağa ilişkin olarak alınan yorumlar ve etki çalışmaları sonuçlarını da dikkate almıştır.

Kaynak: Capitalisation of bank exposures to central counterparties

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs206.htm>

8. İç Denetim Fonksiyonu

Basel Komite bankalarda iç denetim fonksiyonuna ilişkin bir rehberi istişareye açmıştır (2 Aralık 2011). Metin Komite'nin 2001 tarihli bankalarda iç denetime ilişkin metninde değişiklikler yapmakta, denetim otoritelerine bankaların iç denetim fonksiyonlarının etkinliğinin değerlendirilmesinde yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Rehber, denetim ve bankacılık alanındaki gelişmeleri ve finansal krizden çıkarılan dersleri de içermektedir.

Taslak rehber banka içi, iç denetim fonksiyonun güçlendirilmesine yönelik ilkelerden oluşmaktadır. İlkeler iç denetime ilişkin denetim otoritesi beklentilerinin yanı sıra bu fonksiyonun değerlendirilmesini de içermektedir. Ayrıca bankanın iç denetim fonksiyonu ile denetim otoritesi ilişkisi de bu kapsamda ele alınmıştır. Metin 2 Mart 2012'ye kadar görüşe açıktır. Komite halen üzerinde çalıştığı bağımsız denetime ilişkin ilkeler metnini ise 2012'de görüşe açacaktır.

Kaynak: The internal audit function in banks- Consultative document

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs210.pdf>

9. Türevlerin Kredi Riski Hesaplamaları

Basel Komite yükümlülük kredi riski (own credit risk) ayarlamalarının türevlere uygulamasına ilişkin bir taslak doküman yayımlamıştır (Aralık 2011).

Basel III kuralları, bir bankanın kredi değerliğindeki bir gerilemenin, aynı zamanda yükümlülüklerinin değerinde bir azalmaya neden olmak yoluyla banka ana sermayesini (common equity) artırmasının önüne geçmeyi hedeflemektedir. Basel III kurallar metni paragraf 75'te bankaların Ana sermayenin hesaplanmasında, bankanın pasif kredi riskinde değişikliğe neden olan ve yükümlülüklerin rayiç değerle değerlendirilmesinden kaynaklanan tahakkuk etmemiş kar ve zararlarının da dikkate alınması gerektiği düzenlenmiştir.

Bankanın kredi değerliliğinden farklı birtakım faktörlere bağlı olarak değerlendirilen rayiç değerli türevler için 75inci maddenin uygulaması net olmadığından taslak metinle getirilen öneride; ana sermaye hesaplamasında tezgah üstü türevler ve menkul kıymet finansmanı işlemleri değerlemelerinin (debit valuation adjustments) tamamen düşülmesi öngörülmektedir. Metinde konuya ilişkin diğer öneriler gözden geçirilmekte ve bunların Komite tarafından desteklenmeme sebepleri açıklanmaktadır.

Metin 17 Şubat 2012 tarihine kadar görüşe açıktır.

Kaynak: Application of own credit risk adjustments to derivatives - consultative document

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs214.pdf>

10. Ticaretin Finansmanı

Basel Komitesi Basel II ve Basel III'ün düşük gelirli ülkelerde ticaretin finansmanı üzerine etkilerini değerlendirmiştir. Değerlendirme sonucunda Komite, düşük gelirli ülkelerde ticareti geliştirmeye yardımcı olmak üzere Basel yasal sermaye düzenlemelerinde ticaretin finansmanının ele alınış şekline ilişkin iki teknik değişikliği kabul etmiştir.

Komite, kredi riski gelişmiş içsel derecelendirmede ticaretin finansmanına ilişkin bazı enstrümanlardaki 1 yıllık vade tabanını iptal etmiştir. Komite ayrıca kredi riskinde standart

yaklaşımı kullanan bankaların ticaretin finansmanına ilişkin alacaklarının bazılarındaki ülke tabanını kaldırmayı da kabul etmiştir.

Komite değerlendirmesini Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü ve Uluslararası Ticaret Odası (International Chamber of Commerce) ile işbirliği içerisinde gerçekleştirmiştir. Değişiklikler düşük gelirli ülkeler için ticaretin finansmanına yönelik enstrümanların maliyetini azaltacak, kullanımlarını artıracaktır.

Kaynak: Treatment of trade finance under the Basel capital framework

Link: <http://www.bis.org/publ/bcbs205.pdf>

B. FSB

1. Gölge Bankacılık Düzenlemeleri ve Denetiminin Güçlendirilmesine İlişkin Tavsiyeler

FSB tarafından gölge bankacılık düzenlemeleri ve denetiminin güçlendirilmesine yönelik olarak tavsiye metni yayımlanmıştır (27 Ekim 2011). Gölge bankacılık sistemini ana hatlarıyla tarif etmek gerekirse; normal bankacılık sistemi dışındaki kuruluşların kredi aracılık faaliyetleri olarak tanımlanabilir. Bir değerlendirmeye göre 2002 yılında 27 trilyon USD olan gölge bankacılık hacmi kriz öncesinde hızlı bir artış göstererek 2007 yılında 60 trilyon USD'ye ulaşmış olup 2010 yılı itibarıyla aynı seviyede seyretmektedir. Son finansal krizde de görüldüğü üzere gölge bankacılık sistemi doğrudan ya da dolaylı olarak normal bankacılık sistemi için sistemik risk oluşturmaktadır. Bu sistem ayrıca arbitraj imkânı tanıyarak sıkı bankacılık düzenlemelerinin zayıflatılmasına ve ilave kaldıraç imkânı sağlaması nedeniyle bütün finansal sisteme ilave riskler getirmektedir. Bu değerlendirmede, gölge bankacılık sisteminden kaynaklanan risk azaltılması için 4 temel risk faktörü üzerinde yoğunlaşılması önerilmektedir;

- 1- Vade dönüşümü,
- 2- Likidite dönüşümü,
- 3- Uygun olmayan kredi riski transferleri,
- 4- Kaldıraç.

Bu raporda ayrıca gölge bankacılık sistemine ilişkin daha detaylı düzenleme faaliyetleri için 5 ana başlık altında çalışma grupları oluşturulması önerilmektedir. Bu başlıklar,

- 1-Gölge bankacılık kuruluşları ile bankaların ilişkileri (Dolaylı düzenleme)
- 2- Para piyasası fonları,
- 3- Diğer gölge bankacılık kuruluşları,
- 4- Menkul kıymetleştirme,
- 5- Menkul kıymet borç verme ve repo işlemleridir.

Kaynak: Shadow Banking: Strengthening Oversight and Regulation

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111027a.pdf

2. Ücretlendirme Uygulamalarına İlişkin Müteakip Emsal Değerlendirme Çalışması

FSB, ulusal otoritelerin ve önemli finansal kuruluşların, daha önce FSB tarafından yayımlanan “Sağlam Ücretlendirme Uygulamalarına İlişkin Prensipler” (Principles for Sound Compensation Practices) ve Uygulama Standartlarını (Implementation Standards) ne derece takip ettikleri ve uyguladıklarına ilişkin müteakip emsal değerlendirme raporunu yayımlamıştır (11 Ekim 2011). Söz konusu raporda ilgili otoritelerin ve FSB üyesi ülkelerdeki birçok şirketin sağlam ücretlendirmeye ilişkin prensip ve standartların uygulanmasında önemli ilerlemeler kaydettiği belirtilmiştir. Geçen yıl yayımlanan emsal grup raporundan bu yana yedi otoritenin daha 9 prensip ve 15 standardı uygulamaya geçirdiği ve bu sayede FSB’ye üye 24 ülkeden 13’ünde uygulamaya geçtiği belirtilmiştir.

Kaynak: Follow-Up Peer Review on Compensation Practices

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111011a.pdf

3. G-20 Finansal Reformlarının Uygulanmasının İzlenmesi ve Raporlanmasına İlişkin Çerçeve Rapor

G20’nin talebiyle FSB, Kasım 2008 Washington zirvesinden bu yana G20’nin finansal sektör politikalarına ilişkin reformlarının uygulanmasında sağlanan gelişmeleri izlemektedir. Bu maksatla FSB G-20 Finansal Reformlarının Uygulanmasının İzlenmesi ve Raporlanmasına İlişkin Çerçeve yayımlamıştır. Söz konusu çerçeve kapsamında izlenecek olan öncelikli alanlar şöyledir:

- Basel III çerçevesi,
- Tezgâh-üstü türev piyasalar reformu,
- Ücretlendirme politikaları,
- Global sistemik öneme sahip kuruluşlara ilişkin politika önlemleri,
- Gölge bankacılık.

Kaynak: A Coordination Framework for Monitoring the Implementation of Agreed G20/FSB Financial Reforms

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111017.pdf

4. Finansal Düzenleme Reformlarının Uygulanmasına İlişkin İlerleme Raporu

FSB Başkanı, Cannes Zirvesinde G20 liderlerine Finansal Düzenleme Reformlarının Uygulanmasına İlişkin İlerleme Raporu sunmuştur (4 Kasım 2011). FSB aynı tarih itibarıyla Kasım 2010 tarihli G20 Seul Zirvesinden bu yana global politika reformlarına ilişkin raporlar yayımlamıştır. Söz konusu raporlar¹ FSB Uygulama İzleme Ağı (Implementation Monitoring Network) tarafından toplanan bilgilere dayanmakta olup, Türkiye'ye ilişkin rapor da bulunmaktadır². FSB sekreteryası tarafından ayrıca Çetele Durum Raporu (Scoreboard Status Report) yayımlanmıştır³. Söz konusu raporda finansal düzenleme reformlarına ilişkin gelişmeler ve uygulamalar global seviyede değerlendirilmiştir.

Kaynak: Financial Stability Board Reports to G20 Leaders on Progress in Implementing Financial Regulatory Reforms

Link: http://www.financialstabilityboard.org/press/pr_111104ff.pdf

5. Yükselen Piyasalar ve Gelişmekte Olan Ekonomilerde Finansal İstikrar Raporu

FSB, Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası (World Bank) yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ekonomilere ilişkin finansal istikrar raporu yayımlamıştır (20 Ekim 2011). Bu

¹ http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111104.htm

² http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111104v.pdf

³ http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111104hh.pdf

rapor Kasım 2010 Seul zirvesinde G20 liderlerinin talebi üzerine hazırlanmış olup 5 önemli finansal konuya değinmektedir:

- 1- Uluslararası finansal standartların uygulanması,
- 2- Sınır ötesi denetimlerde işbirliğinin teşvik edilmesi,
- 3- Düzenleyici ve denetleyici çerçevenin genişletilmesi,
- 4- Kur riskinin yönetilmesi,
- 5- Yerel sermaye piyasalarının geliştirilmesi.

Kaynak: Financial Stability Issues in Emerging Market and Developing Economies

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111019.pdf

6. Uluslararası İşbirliği ve Bilgi Paylaşımına İlişkin Düzenleme ve Denetim Standartlarına Küresel Bağlılığa İlişkin Kamu Açıklaması

FSB, uluslararası işbirliği ve bilgi paylaşımına ilişkin düzenleme ve denetim standartlarına küresel bağlılığa ilişkin kamuoyu açıklaması yayımlanmıştır (2 Kasım 2011). Söz konusu değerlendirmede finansal önem seviyelerine göre FSB tarafından seçilen 61 ülke değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Bu ülkelerden 41'i daha önce ilgili standartlara yüksek uyum sağladığı tespit edilmiş ülkelerdir. Diğer 18 ülke ise söz konusu standartlara olan uyumun artırılmasına yönelik çalışmalarına devam etmekte olup geri kalan çok az ülkenin bu konuda FSB ile çalışma yapmadığı belirtilmiştir. Türkiye bahsi geçen standartlara uyum sağlama yönünde çalışmalar yapan 18 ülke arasında sayılmaktadır.

Kaynak: Global Adherence to Regulatory and Supervisory Standards on International Cooperation and Information Exchange

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111102.pdf

7. Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluşların (SIFI) Tanımlanmasına İlişkin Politika Tedbirleri ve İlk Grup Global SIFI'lar

FSB Cannes Zirvesinde, G20 liderlerine sistemik öneme sahip finansal kuruluşlardan kaynaklanan global finansal risklerin tanımlanmasına ilişkin politika tedbirlerini ve bu tedbirlere yönelik

uygulama takvimini sunmuştur (4 Kasım 2011). FSB ayrıca Finansal Kuruluşlar için Etkin Çözünürlük Rejimlerinin Anahtar Özellikleri (Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions⁴), Global Sistemik Öneme Sahip Bankalar: Değerlendirme Metodolojisi ve ilave Kayıp Karşılama Gereksinimleri (Global Systemically Important Banks: Assessment Methodology and the Additional Loss Absorbency Requirement⁵) ve Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluşların Denetiminde Etkinlik ve Yoğunluk (Intensity and Effectiveness of SIFI Supervision⁶) dokümanlarını yayımlamıştır.

FSB ayrıca 2012 yılı sonuna kadar çözünürlüğe ilişkin gereksinimleri yerine getirmesi gerekli olan 29 G-SIFI'yi belirlemiştir. Söz konusu liste gelecekte her kasım ayında güncellenecek olup Türkiye'den herhangi bir kuruluş bu listeye girmemiştir. İlave kayıp karşılama gereksinimleri 2014 yılında tanımlanan G-SIFI'lar için 2016'da uygulanmaya başlanacaktır. Aşağıda FSB tarafından belirlenen G-SIFI'ların listesi verilmiştir.

Bank of America, Bank of China, Bank of New York Mellon, Banque Populaire, CdE, Barclays, BNP Paribas, Citigroup, Commerzbank, Credit Suisse, Deutsche, Bank, Dexia, Goldman, Sachs, Group Crédit Agricole, HSBC, ING Bank, JP Morgan, ChaseLloyds, Banking GroupMitsubishi UFJ FG,Mizuho FG, Morgan Stanley, Nordea, Royal Bank of Scotland, Santander, Société Générale, State Street, Sumitomo Mitsui FG, UBS, Unicredit Group, Wells Fargo.

Kaynak: FSB Announces Policy Measures to Address Systemically Important Financial Institutions (SIFIs) And Names Initial Group Of Global SIFIs

Link: http://www.financialstabilityboard.org/press/pr_111104cc.pdf

8. Tezgâhüstü Türev Piyasaları Reformu İkinci İlerleme Raporu

FSB, Tezgâhüstü Türev Piyasaları Reformunun Uygulanmasına ilişkin ikinci altı aylık ilerleme raporunu yayımlamıştır (11 Ekim 2011). Raporda 2012 yılı sonundan bir yıl sonrasının G-20 taahhütlerinin uygulanması için sürenin sona ereceği ancak bu konuda henüz birkaç FSB üyesinin gerekli düzenlemeleri yaptığı ifade edilmiştir.

⁴ http://www.financialstabilityboard.org/press/pr_111104dd.pdf

⁵ <http://www.bis.org/publ/bcbs207.pdf>

⁶ http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111104ee.pdf

Kaynak: Second Progress Report On OTC Derivatives Market Reforms Implementation

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111011b.pdf

9. Özellikle Kredi Odaklı Tüketici Finansmanı Koruması Hakkında Rapor

FSB, ipotek teminatlı krediler, kredi kartları ile teminatlı ve teminatsız kredileri de içeren tüketici kredilerine ilişkin tüketici finansmanı koruması hakkında rapor yayımlamıştır. Söz konusu raporun oluşturulmasında OECD ile birlikte çalışılmıştır. Rapor, uluslararası geçerli dersler ile tüketici finansmanı koruması ve finansal istikrarı ilerletmek için boşluk alanlarının tanımlanmasına ilişkin çalışmaları içermektedir.

Kaynak: Consumer Finance Protection with particular focus on credit

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111026a.pdf

10. İpotek Teminatlı Konut Kredilerine İlişkin Sağlam Prensipler Hakkında Tavsiye Metni

FSB, İpotek Teminatlı Konut Kredilerine İlişkin Sağlam Prensipler Hakkında Taslak Metin isimli bir doküman yayımlamıştır (26 Ekim 2011). Söz konusu taslağın nihai halinin 2012 yılının ilk aylarında yayımlanması planlanmaktadır.

Kaynak: Consultation Paper on Principles For Sound Residential Mortgage Underwriting Practices

Link: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111026b.pdf

C. JOINT FORUM

1. Finansal Grupların Denetimi

Ortak Forum (Basel Komitesi, IOSCO, IAIS) tarafından Finansal Grupların Denetimine İlişkin İlkeler Taslak Metni yayımlanmıştır (19 Aralık 2011).

Yaşanan son kriz, yasal düzenlemeler ve gözetim yapısının finansal grupların (financial conglomerate) tüm faaliyetlerini kapsamadığını ve bu faaliyetlerin finansal sisteme etki ve maliyetlerini tam olarak dikkate almadığını ortaya koymuştur.

Yine Ortak Forum tarafından çıkarılmış 1999 tarihli ilkeleri güncelleyen metin, ulusal otoriteler, standart belirleyici ve denetimcilere özellikle sınırötesi faaliyetleri olanlar da dahil olmak üzere finansal grupların tutarlı ve etkin denetimi için yeni ilkeler sunmaktadır. İlkeler finansal grubun yenilenmiş ve daha kapsamlı tanımı çerçevesinde sınırötesi faaliyetler nedeniyle ortaya çıkan karışıklık ve boşlukları ele almaktadır.

Önerilen ilkeler beş bölümde gruplanmıştır:

- 1-Denetim yetki ve gücü
- 2-Denetim sorumluluğu
- 3-Kurumsal yönetim
- 4-Sermaye yeterliliği ve likidite
- 5-Risk yönetimi

Metin 16 Mart 2012 tarihine kadar görüşe açıktır.

Kaynak: Principles for the supervision of financial conglomerates-Consultative document

Link: <http://www.bis.org/publ/joint27.pdf>

D. IASB

1. Finansal Enstrümanların Netleştirilmesi

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (The International Accounting Standards Board- IASB) 32 sayılı Finansal Varlıklar ve Finansal Yükümlülüklerin Netleştirilmesi Standardına (International Accounting Standart: Presentation 32-IAS 32) ilişkin bir revizyon yayımlayarak finansal enstrümanların netleştirilmesiyle ilgili gereklilikleri açıklamıştır (16 Aralık 2011). Revizyonda aşağıdaki başlıklar açıklanmıştır:

- Yasal olarak uygulanabilir netleştirme hakkının anlamı

- Netleştirmeye muadil kabul edilebilecek bazı brüt takas sistemleri.

Kaynak: International Accounting Standards Board

Link: <http://www.ifrs.org/Alerts/PressRelease/IAS+32+Dec+2011.htm>

2. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere İlişkin Uluslararası Muhasebe Standartları Uygulama Grubu (SMIEG) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere İlişkin Uluslararası Muhasebe Standartlarıyla (IFRS for SMEs) ilgili iki tane Soru-Cevap dokümanı yayımlamıştır (7 Aralık 2011):

- 1- Soru-Cevap: Kamuya Hesap Verebilir Nitelikteki İşletmeler (2011/02)
- 2- “IFRS for SMEs”in uygulanmasında “Açık Piyasada İşlem Yapmanın” yorumlanması (2011/03)

Bahsi geçen dokümanlar, işletmelerin kamuya hesap verebilir bir yapıya sahip olup olmadıklarını, diğer bir deyişle “IFRS for SMEs”in birinci bölümünde yer alan gerekliliklerin kapsamını karşılayıp karşılamadıklarını değerlendirmelerinde yardımcı bir rehber olma içeriğine sahiptir.

SMIEG tarafından Soru-Cevap dokümanları yasal olarak uyulması zorunlu olmayan ancak “IFRS for SME”yi uygulamak isteyenlerin belirli muhasebe konuları üzerinde değerlendirme yapmalarına yardımcı olabilen bir rehber olma özelliği taşımaktadır.

Kaynak: International Accounting Standards Board

Link: <http://www.ifrs.org/Alerts/SME/SMEpublishesfinalQAs.htm>

3. Gelirlerin Kayda Alınması

IASB ve Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (The Financial Accounting Standards Board-FASB) gelirlerin kayda alınmasıyla ilgili bir taslak yayımlamıştır (14 Kasım 2011).

IASB ve FASB müşterilerle yapılan sözleşmelerden kaynaklı gelirlerin muhasebeleştirilmesi konusunda Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRSs) ile ABD Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (GAAP) arasındaki yakınsamanın geliştirilmesini konu alan yeni bir revizyon taslağını kamuoyunun görüşüne açmıştır. Söz konusu yakınsama aşağıda yer alan başlıklar çerçevesinde geliştirilmeye çalışılmaktadır:

- Gelirlerin kaydedilmesi konularında çözümleyici daha sağlam bir çerçevenin temin edilmesi
- Mevcut gerekliliklerdeki tutarsızlıkların kaldırılması
- Şirketler, endüstriler ve piyasalar arasındaki karşılaştırılabilirliğin artırılması
- Kamuyu aydınlatma gerekliliğine ilişkin daha fazla verinin ortaya konularak finansal tablo kullanıcılarına daha kullanışlı bilgilerin verilmesinin sağlanması
- Muhasebeleştirme rehberlerinin hacimlerini, finansal tabloların daha kolay hazırlanmasını sağlamak için sadeleştirmek.

Kaynak: International Accounting Standards Board

Link: <http://www.ifrs.org/Alerts/PressRelease/rev+rec+reexpose+14+Nov+2011.htm>

E. ISDA

1. Tezgaüstü Türev Ürünler Karşı Taraf Kredi Riski

Uluslararası Swap ve Türev Ürünler Birliği (International Swap and Derivatives Association - ISDA) “ABD Tezgaüstü Türev Ürünler Piyasasında Karşı Taraf Kredi Riski: Monoline Riskleri” başlıklı dokümanda bankacılık sisteminin türev ürünler nedeni ile karşı karşıya kaldığı kredi riskini değerlendirmiştir (8 Kasım 2011). Dokümanda 2007 yılı ile 2011 yılı ilk çeyreği arasında ABD bankacılık sisteminin tezgaüstü türev ürünlerden zararının yalnızca 2,7 milyar USD olarak gerçekleştiği, bunun temel nedeninin özellikle subprime mortgage ürünlerine ilişkin türev ürünlerin bankadışı iştirakler ya da bankadışı kuruluşlar nezdinde muhasebeleştirilmesi olduğuna dikkat çekilmektedir. Çalışmada tipik türev ürünler nedeni ile bankacılık sisteminin (Lehman Brothers pozisyonları hariç) doğrudan önemli düzeyde karşı taraf kredi riski ile karşı karşıya kaldığına dair yeterli kanıt bulunamadığı ifade edilmiştir. Söz konusu dönemde bankacılık gruplarının sentetik mortgage türevleri ile ilgili zararları temel olarak monoline şirketlerinde

bulunan risklerinden kaynaklanmış olup, bu risklerden kaynaklanan toplam zarar 12 büyük grup için 54 milyar USD seviyesindedir.

Kaynak: Counterparty Credit Risk Management in the US Over-the-Counter (OTC) Derivatives Markets, Part II: A Review of Monoline Exposures

Link:

[http://www2.isda.org/attachment/MzcYMQ==/CounterpartyCreditRiskII\(Monolines\).pdf](http://www2.isda.org/attachment/MzcYMQ==/CounterpartyCreditRiskII(Monolines).pdf)

2. Avrupa Merkezi Yönetim Riskleri Teminat Politikaları

Uluslararası Swap ve Türev Ürünler Birliği (International Swap and Derivatives Association- ISDA), Avrupa Finansal Piyasalar Birliği (Association for Financial Markets in Europe - AFME) ve Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (International Capital Market Association – ICMA) tarafından “Avrupa Devletleri Merkezi Yönetim Riskleri ile İlgili Türev Ürünler Teminat Politikalarının Etkileri ve Basel III Çerçevesinde Değerlendirmesi” başlıklı ortak bir çalışma yayınlanmıştır (19 Aralık 2011). Piyasa oyuncuları karşı tarafı devletler olan tezgahüstü türev ürünlerden oluşan kredi riskini genellikle kredi temerrüt swapı (CDS), faiz veya kur opsiyonu ya da swapı kullanarak hedge etmektedirler. Yapılan çalışmaya göre Avrupa merkezi yönetim CDS piyasası büyüklüğü 31 Mart 2011 itibarıyla tahmini 145,5 milyar USD, bunların beklenen toplam riski ise 70,5 milyar USD’dir. Bu riskin ne kadarının hedge edildiği bilinmemekle birlikte, hedge oranının son dönemde arttığı tahmin edilmektedir. Basel III düzenlemelerinde CDS’lerin bir kredi değeri ayarlama (CVA) aracı olarak kullanılması durumunda ilave sermaye yükümlülüğü hesaplanmazken, faiz ve kur enstrümanlarının birer hedge unsuru olarak kabul edilmesi durumunda da sermaye yükümlülüğü hesaplanması gerekmektedir. Çalışma söz konusu durumun düzenlemenin amacı ile örtüşmediğini ifade etmektedir.

Kaynak:

The Impact of Derivative Collateral Policies of European Sovereigns and Resulting Basel III Capital Issues

Link:

<http://www2.isda.org/attachment/Mzg3MA==/IMPACTOFDERIVATIVECOLLATERALPOLICIESOFEUROPEANSOVEREIGNS.pdf>

III. DİĞER

A. MAKALE/RAPOR

IMF

Modeling Correlated Systemic Liquidity and Solvency Risks in a Financial Environment with Incomplete Information, Theodore Barnhill Jr. and Liliana Schumacher, Çalışma Raporu: 11/263, Kasım 2011

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından yayımlanan çalışmada, bir bankacılık sisteminin krize sürüklenmesine sebep olan sistemik risk ve likidite riskinin birbirleriyle olan korelasyonunu modellemeye yönelik bir yaklaşım ortaya konulmuştur. Amerikan bankacılık sisteminin 10 bankadan oluştuğunu varsayan bu çalışmada, söz konusu bankaların bilançoları, birçok risk faktörü geleceğe dönük olarak simüle edilerek incelenmiş ve kredi ve piyasa risklerinin birbiriyle olan korelasyonları dikkate alınarak sistemdeki bankalardan birden fazlasının temerrüde düşme ya da likidite sıkıntısı yaşama olasılıkları tahmin edilmiştir. Çalışma, önemli sistemik risk faktörlerinin aşağıda sayılan kalemlerden oluştuğunu ortaya koymuştur:

- Kriz dönemlerinde para ve sermaye piyasalarında yaşanan çalkantılar ve davranışsal değişiklikler
- Verilmiş olan kredilerin borçlularının kredibilitésinin düşük olması
- Verilmiş olan kredilerin bölgesel ve sektörel temerküz riski içermesi
- Bankaları fonlayan kaynakların belirsiz piyasalara olan duyarlılığı
- Bankaların düşük sermaye ile çalışmaları

Bankacılık sistemindeki, sistemik temerrüt riskinin birbirine bağlı olarak temerrüde düşen borçlulardan, piyasadaki dalgalanmalardan ve bankalararası piyasada yaşanan temerrüt vakalarından kaynaklandığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda artan sistemik riskin mevduat çekilişine sebep olarak sistemdeki bankaların birbirleriyle korale bir şekilde temerrüde düşmesine neden olduğu da çalışmada ulaşılan bir başka sonuçtur. Diğer taraftan bankaları fonlayan kaynakların durumu da irdelenmiş ve sistemik risk ve likidite risklerinden korunabilmeleri için bankaların toplam varlıklarının %3'ü ile %20'si oranında sermaye bulundurmaları gerektiği ifade edilmiştir. 1987-2006 döneminde Amerikan bankacılık sektöründe yaşanan volatilité ve korelasyon verileri kullanılarak simüle edilen bir piyasa ortamında sadece düşük sermayeli ve bölgesel temerküz riskine maruz olan küçük bankaların finansal sıkıntılar yaşadığı sonucuna

ulaşmıştır. Ancak 2007-2010 dönemi verileri ile yapılan benzer çalışmada sistemdeki bankaların tamamının ciddi oranda sistemik risk ve likidite riskine maruz kaldıkları görülmüştür.

Kaynak: Modeling Correlated Systemic Liquidity and Solvency Risks in a Financial Environment with Incomplete Information

Link: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2011/wp11263.pdf>

BIS

Global Liquidity - Concept, Measurement and Policy Implications, CGFS Raporu, No:45, Kasım 2011

Global Finansal Sistem Komitesi (The Committee on the Global Financial System) Global likiditeye ilişkin kapsam, ölçüm ve politika önerileri içeren raporunu yayımlamıştır.

Uluslararası finansal istikrarı etkileyen, kritik öneme sahip ve uluslararası politika tartışmalarında odak noktalarından biri haline gelen global likidite, bu raporda finansal istikrar kapsamında iki ayrı içerik kullanılarak incelenmiştir: İlki, nihai olarak Merkez Bankaları tarafından temin edilen resmi likiditedir. İkincisi bankalar ve finansal kuruluşların çoğunlukla sınırötesi faaliyetleri ile elde edilen özel sektör likiditesidir.

Finansal kuruluşların sınır ötesi likidite sağlamaları nedeniyle özel sektör likiditesi uluslararası bir akışkanlık yaratabilir. Likiditenin uluslararası bu parçası kendi dinamikleri nedeniyle ya da yerel dengesizlikleri veya döngüsel hareketleri artırması nedeniyle, potansiyel bir istikrarsızlık kaynağı olabilmektedir.

Global likidite için geliştirilen politikalar, likidite döngülerinin tüm safhalarını (fazlalık ya da sıkışıklıkları) dikkate alacak tutarlı bir yapıda olmalıdır. Özel sektör likiditesinde sürdürülemez artışları önleyecek tedbirler, mikro ve makro ihtiyati politikaların yanı sıra finansal reformlarla da bağlantılıdır. Ülkeye özel veya bölgesel likidite şokları ise, ihtiyati döviz rezervleri veya likiditeyi yeniden dağıtan düzenlemeler gibi kendi kendini güvence altına alan yöntemlerle ele alınabilir.

Ancak gerçekten global nitelikteki likidite şokları ise aşağı yönlü likidite sarmallarını koparmak üzere yeterince yüksek miktarlarla doğrudan müdahale gerektirmektedir. Bu ise ancak merkez bankalarınca gerçekleştirilebilir. Dolayısıyla tüm bu politika alanlarında merkez bankalarına önemli rol düşmektedir.

Kaynak: Global liquidity – concept, measurement and policy implications

Link: <http://www.bis.org/publ/cgfs45.pdf>

Rescue Packages and Bank Lending, Michael Brei, Leonardo Gambacorta ve Goetz von Peter, Çalışma Raporu No: 357, Kasım 2011

Çalışmada global finansal kriz sırasında uygulanan kurtarma tedbirlerinin banka kredi arzının devam ettirilmesine katkısı olup olmadığı incelenmektedir. Analizde kullanılan banka kredi denklemi yapısal kaymaları test etmeye olanak veren bir şekilde oluşturulmuş ve merkezleri 14 gelişmiş ülkede olan büyük, uluslararası bankaların 1995-2010 yılları arasındaki verileri kullanılmıştır. Daha güçlü sermaye normal zamanlarda kredi büyümesini destekleyebilmekte iken, kriz dönemlerinde bankalar ancak sermayelerinin kritik kabul edilebilecek bir eşiği geçmesi halinde ilave sermayeyi kredi büyümesine dönüştürmektedirler. Yani banka bilançoları yeterince güçlenmedikçe, yeniden sermayelendirme daha çok kredi arzı anlamına gelmemektedir.

Kaynak: Rescue packages and bank lending

Link: <http://www.bis.org/publ/work357.pdf>

The Macrofinancial Implications of Alternative Configurations For Access to Central Counterparties in OTC Derivatives Markets, CGFS Raporu, Kasım 2011

Çalışmada tezgahüstü türev işlemlerde merkezi takasa ilişkin olarak muhtelif seçenekler değerlendirilmektedir. Bazı bölgeler kendi yerel merkezi takas kuruluşlarını (MTK) kurmak ve bu kuruluşlar arasında bağlantı kurmanın olası faydaları üzerinde çalışmaktadır. Piyasa katılımcılarının merkezi takasa ne şekilde erişim sağlayacaklarının finansal istikrar ve verimlilik açısından önemli uzantıları olacaktır. Rapor sonuçlarına göre:

- MKT'lere doğrudan erişim risklerin belli büyüklükteki global işlemcilerde yoğunlaşmasını azaltabilir. Doğrudan erişimin yaygınlaşmasına paralel olarak MKT risk yönetimi uygulamaları, etkinliklerinde süreklilik sağlanabilmesi için uygun şekilde adapte edilmelidir.
- Hem global büyük hem de yerel/bölgesel küçük MKT'lerin G20 taahhütlerinin gerçekleştirilmesinde rolü olacaktır. Her iki durumda da, düzenleme arbitrajının önüne geçilmesinde ve altyapı ve katılımcıların sınırötesi etkin izlemesinin geliştirilmesinde, uluslararası standartların geliştirilmesi ve kabulü büyük önem taşımaktadır.
- MKT'ler ve otoriteler gerekli durumlarda, uluslararası standartlara uygun dolaylı takasta güven ve etkinliği artırmaya yönelik tedbirleri dikkate almalıdır. Sistemik risk azaltımının faydalarının gerçekleşebilmesi için, etkin ayrıştırma, pozisyonların taşınabilirliği ve bir doğrudan takasçının müşterilerine ait teminatlara ihtiyaç olacaktır.

Kaynak: The macrofinancial implications of alternative configurations for access to central counterparties in OTC derivatives markets

Link: <http://www.bis.org/publ/cgfs46.pdf>

Bank Heterogeneity and Interest Rate Setting: What Lessons Have We Learned Since Lehman Brothers?, Leonardo Gambacorta ve Paolo Emilio Mistrulli, Çalışma Raporu No:359, Kasım 2011

Literatürde ilişkiye dayalı kredilendirmenin şoklar sırasında borçluları korumadaki etkisini inceleyen muhtelif çalışmalar yer almaktadır. Ancak tüm ekonomiyi etkileyen, bankaların şokları emme görevini zorlukla gerçekleştirdiği bir krizde, ilişkiye dayalı kredilendirme ile bankaya özel niteliklerin kredi piyasasının işleyişini nasıl etkilediği daha az ele alınmıştır. Bu çalışmada bankaya özel nitelikler (ölçek, likidite, sermaye ve fonlama yapısı) ile banka-firma ilişkilerinin Lehman Brothers'ın çöküşünden beri faiz oranı yapısını nasıl etkilediği incelenmiştir. Temelde kriz sırasında verilen kredilerin miktarına yoğunlaşan mevcut literatürün aksine burada maliyetlere bakılmaktadır. İtalyan bankalarının finans-dışı firmalara kullandığı çok sayıda örnek kredinin datasına göre, yakın kredi ilişkileri firmaları finansal krizlere karşı daha yalıtılmış tutmuştur. Ayrıca, iyi sermayelendirilmiş, likiditesi yüksek ve temelde geleneksel bankacılıkla uğraşan bankaların müşterileri için spreadlerin daha az yükseldiği görülmüştür.

Kaynak:

Bank heterogeneity and interest rate setting: What lessons have we learned since Lehman Brothers?

Link: <http://www.bis.org/publ/work359.pdf>

Quarterly Review

BIS'in üç aylık bülteninin (Quarterly Review) Aralık 2011 sayısında Euro bölgesi ülke risklerinin global finansal piyasaları nasıl etkilediği ele alınmıştır.

Bültende uluslararası bankacılık ve finans alanlarına ilişkin BIS verilerine ve ayrıca aşağıda konu başlıkları bulunan 5 adet makaleye yer verilmektedir:

1-Döviz ticaretine dayalı stratejiler, yatırımcılar için önemli riskler içermektedir. Bir kötü ayda yaşanan kayıp, 1-2 yıllık kazancı götürmeye yeterli olabilir.

2-Çin'in yuan (renminbi)'in uluslararası gücünü artırma çabaları, sermaye tahsisini iyileştirirken, sermaye kontrollerinin etkinliğini azaltabilecektir.

3-Politika altyapıları likidite döngülerini (likidite ve kredi artışlarını, bunların sistemik riske katkılarının yanı sıra likidite sıkışıklıkları ile kredi arzındaki kesintileri de) dikkate almalıdır.

4- Amerikan ve İngiliz Merkez Bankalarının (Federal Reserve ve Bank of England) varlık satın alım programları hazine bonusu getirilerini önemli derecede düşürmüştür.

5-Bazı büyük hacimli türev işlemcileri gölge bankacılık olarak adlandırılacak bir çeşit işlem olarak kredi riskini banka-dışı finansal kurumlara transfer etmek üzere değerlemesi zor kredi türevleri kullanmaktadır.

Kaynak: BIS Quarterly Review, December 2011

Link: http://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt1112.pdf

Anchoring Countercyclical Capital Buffers: The Role of Credit Aggregates; Mathias Drehmann, Claudio Borio ve Kostas Tsatsaronis, Çalışma Raporu No:355, Kasım 2011

Çalışmada bankaların yasal sermaye tamponu gerekliliklerinin belirlenmesinde, farklı değişkenlerin çapa olabilirlik açısından verimleri incelenmektedir. Kredilerin yurtiçi milli hasılaya oranı ve bu oranın geriye dönük performansı arasındaki boşluk, tipik olarak bankacılık krizlerine yol açan

sistem geneline yaygın kırılmalıkların birikimini çok iyi şekilde yakalaması nedeniyle, en iyi gösterge olarak ortaya çıkmaktadır. Kredi spredleri gibi diğer göstergeler ise, kredi kesintilerinden önce ortaya çıkan bankacılık sektörü dalgalanmaları ile eşzamanlı göstergeler olduklarından, krizlerin ortaya çıkış dönemleri için daha iyi göstergeler olmaktadır.

Kaynak: Anchoring Countercyclical Capital Buffers: The Role of Credit Aggregates

Link: <http://www.bis.org/publ/work355.pdf>

DÜNYA BANKASI

The Evolving Importance of Banks and Securities Markets; Aslı Demirgüç Kunt, Erik Feyen ve Ross Levine; WPS5805; Eylül 2011

Gelişmekte olan ülkelerde sermaye piyasaları ve bankaların artan önemi konulu makalede ekonomik gelişim sürecinde bankaların ve sermaye piyasalarının artan önemi incelenmektedir. Ekonomiler geliştikçe sermaye piyasasına olan talep bankalara oranla daha fazla artmaktadır. Dolayısıyla ekonomik gelişmelerinin devamında sermaye piyasaları daha önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada bazı ülkelerin finansman yapısında ideal finansman yapısına göre gözlemlenen farklılıkların ekonomik aktivitelerin seviyesinin düşük olmasıyla ilişki olduğu ortaya konulmaktadır.

Kaynak: The Evolving Importance of Banks and Securities Markets

Link: <http://go.worldbank.org/YLG66JLE30>

Countercyclical Financial Regulation; Haocong Ren; WPS5823; Ekim 2011

Küresel finansal krizde makro-ihiyati çerçevede en çok odaklanılan hususların başında gelen döngüsellik ile ilgili makalede ulusal otoriteler tarafından döngüsellığe karşı alınabilecek bazı önlemler ile bu önlemlerin tasarım ve uygulaması ele alınmıştır. Gelişmekte olan ülkelerde politika üretmenin ve uygulamanın genel zorluklarının yanı sıra bazı özel hususlar da gündeme gelmektedir. Bu kapsamda finansal istikrar ile finansal büyüme hedefi arasındaki dengenin

gözetilmesi, uluslararası politikaların yerel şartlara uygun hale getirilmesi, denetimin bağımsızlığının ve gücünün korunması ile bunları yapabilecek teknik kapasiteye sahip olunması gibi hususlar öne çıkmaktadır. Ters döngüsel önlemlerin uygulanmasında örneklerin az olması dolayısıyla gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin daha önce bu önlemlerin uygulanması için kararlaştırılan süreden önce söz konusu önlemlerin zaman içerisindeki etkinliğini dikkatli bir şekilde takip etmeleri gerekmektedir.

Kaynak: Countercyclical Financial Regulation

Link: <http://go.worldbank.org/6I0D3N1B90>

B. HABERLER

1. FSB Bölgesel Danışma Grubu Asya Toplantısı

Kasım 2010'da FSB tarafından kendi üyeleri dışında faaliyetlerini genişletmek amacıyla bölgesel danışma grupları kurulmasına karar verilmişti. Bu karar doğrultusunda FSB'ye üye olan ve olmayan ülkelerin katılımıyla 6 bölgesel danışma grubu kurulmuştur. Bahsi geçen gruplardan Asya Grubu 21 Kasım 2011'de Kore Merkez bankasının ev sahipliğinde Seul'de toplanmıştır. Toplantıda FSB'nin çalışma planı ve politika öncelikleri, önemli finansal düzenleme reformları ve etkileri ile bölgesel finansal istikrar ve zayıflıklar gündeme gelmiştir. Bu kapsamda Basel III, Gölge bankacılık Avrupa bölgesindeki kamu borç krizi ve bu krizin Asya ülkelerine sıçrama konuları tartışılmıştır. Söz konusu toplantıya Kore, Malezya, Avustralya, Kamboçya, Çin, Hong Kong Otoritesi, Hindistan, Endonezya, Japonya, Yeni Zelanda, Pakistan, Singapur, Sri Lanka, Tayland ve Vietnam temsilcileri katılmıştır.

Kaynak: Meeting of the Financial Stability Board Regional Consultative Group for Asia

Link: http://www.financialstabilityboard.org/press/pr_111121.pdf

2. FSB Bölgesel Danışma Grubu Amerika Toplantısı

FSB'ye üye olan ve olmayan ülkelerin katılımıyla Meksika Merkez Bankasının ev sahipliğinde 2 Aralık 2011 tarihinde Mexico City şehrinde FSB Bölgesel Danışma Grubu Amerika Toplantısı yapılmıştır. Toplantıda FSB'nin çalışma planı ve politika öncelikleri, bölgesel zayıflıklar ve ilgili finansal istikrar konuları ile finansal istikrara ilişkin düzenleme konuları gündeme gelmiştir. Bu kapsamda Avrupa bölgesindeki kamu borç krizi, Basel III, sistemik öneme sahip finansal kuruluşlara ilişkin düzenlemeler tartışılmıştır. Söz konusu toplantıya Arjantin, Bahama, Barbados, Bermuda, Bolivya, Brezilya, İngiliz Virgin Adaları, Kanada, Kayman Adaları, Şili, Kolombiya, Kosta Rika, Guatemala, Jamaika, Meksika, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay ve A.B.D temsilcileri katılmıştır.

Kaynak: Meeting of the Financial Stability Board Regional Consultative Group for the Americas

Link: http://www.financialstabilityboard.org/press/pr_111202.pdf

3. FSB Bölgesel Danışma Grubu Avrupa Toplantısı

Lüksemburg Merkez Bankasının ev sahipliğinde 6 Aralık 2011 tarihinde Lüksemburg'da FSB Bölgesel Danışma Grubu Avrupa Toplantısı yapılmıştır. Toplantıda FSB'nin çalışma planı ve politika öncelikleri, önemli finansal düzenleme reformları ve etkileri ile bölgesel finansal istikrar ve zayıflıklar gündeme gelmiştir. Bu kapsamda sistemik öneme sahip kuruluşlara ilişkin düzenlemeler, Basel III sermaye ve likidite standartları, gölge bankacılık ve ülkeler arası bilgi paylaşım konuları ile kamu borç krizi ve bununla bağlantılı olarak finansal sektörün bilanço yapısındaki belirsizlikler tartışılmıştır. Söz konusu toplantıya Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İrlanda, İsrail, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, İspanya, İsviçre, İsveç ve İngiltere temsilcileri katılmıştır.

Kaynak: Meeting of the Financial Stability Board Regional Consultative Group for Europe

Link: http://www.financialstabilityboard.org/press/pr_111206.pdf

4. Standard and Poor's: Global Bankacılık Sistemi Risklilik Yapısı

Standard and Poor's (S&P) "Bankacılık Sektörü Ülke Riski Değerlendirme" (BICRA) kriterlerini revize etmiş ve 86 ülkenin BICRA notlarını yeniden yayınlamıştır (9 Kasım 2011). Türkiye'nin BICRA notu 5 olarak belirlenmiş olup, toplam notu oluşturan değişkenlerden ekonomik risk notu 6, sektör risk notu ise 5 olarak belirlenmiştir. Türkiye'nin notu birlikte değerlendirildiği CEEMEA (Orta ve Doğu Avrupa, Orta Doğu ve Afrika) ülkelerinin ortalamasından daha iyi seviyededir. Türkiye için düşük hane halkı borçluluk oranı ve 2001 yılından bu yana bankacılık sektörü ile ilgili atılan adımlar olumlu, mevduatın kısa vadeli yapısı, yüksek dış borçlanma ve sermaye hareketlerine bağlılık olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Çalışmaya göre Türkiye'nin sektör risk notu Belçika, İspanya, Fransa, İtalya gibi ülkelere göre daha riskli seviyededir. BICRA notu 1 olan Kanada ve İsviçre olmak üzere yalnızca iki ülke bulunmaktadır.

Kaynak: Standard and Poor's BICRAs Highlight The Shifting Balance In Global Banking

Link:

http://img.en25.com/Web/StandardandPoors/S%26Ps_BICRAs_HighlightShiftingBalance_110911.pdf

**BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

Atatürk Bulvarı No:191 06680 Kavaklıdere / ANKARA
Tel: 0 (212) 337 73 10 Fax: 0 (212) 337 71 66 www.bddk.org.tr